

NOTAT

Høringsnotat vedr. forslag om ny bogføringslov

1. Indledning

Lovforslaget har til formål at give erhvervslivet og samfundet mulighed for at realisere det fulde potentiale ved digitalisering af bogførings- og regnskabsprocesser, ved at indføre krav til virksomhedernes brug af digitale bogføringssystemer. Forslaget skal desuden styrke indsatsen mod snyd og fejl i regnskaber, moms- og skatteangivelser.

Lovforslaget har været sendt i offentlig høring ad to omgange.

Den del af lovforslaget som gennemfører den politiske aftale af 23. juni 2021 om det fremadrettede behov for revision, har været sendt i offentlig høring den 10. november 2021 med frist for høringssvar den 8. december 2021 til i alt 102 organisationer, foreninger m.v. Der er modtaget 12 høringssvar, hvoraf 10 indeholdt konkrete bemærkninger til forslaget.

Anden del af lovforslaget gennemfører dele af den politiske aftale af 21. januar 2022 om en ny reformpakke for dansk økonomi, som vedrører Automatisk Erhvervsrapportering, har været sendt i offentlig høring den 26. januar 2022 med frist for høringssvar den 23. februar 2022 til i alt 124 organisationer, foreninger m.v. Der er modtaget 14 høringssvar, hvoraf 13 har haft konkrete bemærkninger til dette forslag.

De generelle bemærkninger fra begge høringer til forslaget til ny bogføringslov gennemgås og kommenteres nedenfor i afsnit 2. De væsentligste konkrete bemærkninger til de enkelte emner i lovudkastet gennemgås og kommenteres nedenfor i afsnit 3.

Visse høringssvar har givet anledning til redaktionelle ændringer og præciseringer i lovtæksten og bemærkningerne. Da disse ændringer ikke berører substansen i lovforslaget, omtales de ikke i dette notat.

Det bemærkes, at der efter lovforslaget har været i høring, desuden er indsat en ny bestemmelse, som giver Erhvervsstyrelsen hjemmel til at foretage regnskabskontrol på baggrund af Kommissionens forordning om ESEF (European Single Electronic Format), der fastsætter regler for de filformater og den digitale struktur, som årsrapporter skal udarbejdes i.

2. Generelle bemærkninger

Høringen tegner overordnet et billede af, at størstedelen af de hørte organisationer (Dansk Industri (DI), Dansk Erhverv (DE), FSR - Danske Revisorer (FSR), Finans Danmark (FIDA), Landbrug og Fødevarer og Kuratorforeningen) ser positivt på lovforslaget. Andre af de hørte organisationer (SMVdanmark og Foreningen af Danske Revisorer (FDR)) anerkender det potentiale der ligger i en øget digitalisering af bogføringen, men har en række indvendinger mod lovforslaget i sin nuværende udformning.

Blandt udbyderne af digitale bogføringssystemer er Visma e-conomics og Visma Dinero (Visma), Billy og SEGES overordnet positive over for lovforslaget. Blandt udbyderne af digitale bogføringssystemer er Brugerdata, Multi-Regnskab og Digisense mere kritiske navnlig med henvisning til, at de foreslåede krav vil give mindre udbydere udfordringer som kan gøre det vanskeligt at klare sig i konkurrencen med de største udbydere. Brugerdata, Multiregnskab og Digisense vurderer, at lovforslaget er for omfattende og krævende at implementere i store dele af dansk erhvervsliv. Samtlige udbydere understreger, at der i højere grad bør ske en etapevis implementering af de foreslåede krav, så udbyderne får bedre tid til at omstille sig. Udbyderne lægger også vægt på at sikre, at de nye krav ikke gør det unødvendigt svært at være leverandør af bogføringssoftware i Danmark.

For så vidt angår de forventede effektiviseringsgevinster på 2,9 mia. kr. årligt er DE enig i, at lovforslaget samlet set på sigt vil resultere i betydelige byrdelettelser. DI opfordrer til, at der udarbejdes en konkret plan for de initiativer, som vil følge i kølvandet på infrastrukturen, som tager udgangspunkt i Digitaliseringspartnerskabets anbefaling om ”MinVirksomhed”. DI understreger, at det kræver hårdt arbejde for alle de involverede parter at realisere gevinsterne. FSR anfører, at den vurderede besparelse er svær at gennemskue og anbefaler, at lovbemærkningerne uddybes med en skitsering af, fra hvornår virksomhederne pålægges byrderne, og fra hvornår besparelsen opnås. SMVdanmark bemærker, at der er usikkerhed om besparelsespotentiale i lyset af øgede krav og dermed udgifter til brug af revisor,

øgede udgifter til digitale regnskabssystemer samt til digitalisering af fysiske bilag. FDR anerkender, at der efter alle implementeringsomkostninger på sigt vil kunne opnås besparelser, men, at der ikke er realitet bag den opgjorte nettobesparelse i forhold til SMV-segmentets virksomheder.

For så vidt angår de foreslåede bemyndigelser til at fastsætte regler ved bekendtgørelse mener FSR ikke, at (potentielt meget indgribende) regler skal kunne fastsættes i form af bekendtgørelser, hvor erhvervsministeren og Erhvervsstyrelsen potentielt kan fastsætte regler udenom en sædvanlig lovgivningsproces, hvor berørte interesserede parter høres, og hvor politikerne har mulighed for at tage stilling til, om de ønsker de pågældende regler. FSR mener, det er vigtigt, at alle interesserede parter høres – også fremadrettet. SMVdanmark finder det problematisk, at Erhvervsstyrelsen løbende kan ændre kravene til de digitale bogføringssystemer. Det medfører risiko for at bestemte udbydere kan få held til at begrænse konkurrencen på markedet ved, at der stilles krav som kun få udbydere kan leve op til. Det fremhæves også som problematisk, at det overlades til erhvervsministeren at bestemme, hvornår krav om registrering og anvendelse af digitale bogføringssystemer træder i kraft. DE foreslår, at bemyndigelserne til et offentligt datacenter helt udgår. DE anfører, at der er tale om en meget vidtgående bemyndigelse, da et offentligt datacenter vil kunne have betydelige konsekvenser for danske virksomheder ift. beskyttelsen af data. De mener ikke, at sådanne regler skal kunne indføres ved en bemyndigelse til Erhvervsstyrelsen.

Kommentar

En digital omstilling vil altid være forbundet med udfordringer for nogle, men det må ikke medføre, at man undlader at skabe grundlaget for de gevinster, som digital omstilling vil give både samfundet og erhvervslivet. Det bør derimod medføre, at omstillingen gennemføres etapevis over nogle år, således som lovforslaget netop lægger op til når det gælder kravene til virksomheder om digital bogføring. Her foreslås det, at kravene gennemføres etapevis over flere år.

Som påpeget af en række udbydere er det dog efter lovforslaget mindre klart, at kravene til udbydere af digitale bogføringssystemer også gennemføres etapevis over nogle år, således at navnlig mindre udbydere får tid til at omstille sig til de nye krav.

Der er endvidere som påpeget af DI behov for, at Erhvervsstyrelsen, i et tæt samarbejde med erhvervslivets organisationer og udbydere, gennemfører en aktiv vejlednings- og rådgivningsindsats, som kan hjælpe de virksomheder og udbydere, som skal tilpasse sig nye krav. Der vil også kunne sættes ind med økonomisk støtte gennem initiativet SMV:Digital, der har startet en ny pulje med mulighed for at ansøge om støtte til omstilling til digital bogføring pr. 7. marts 2022.

Nogle hørings svar (FDR og SMVdanmark) stiller spørgsmålstejn ved, om man reelt vil kunne opnå de besparelser der er beskrevet i business casen, og andre (DI og FSR) foreslår, at der udarbejdes en implementeringsplan, der sikrer realisering af gevinsterne. Potentialet for de administrative lettelser er baseret på en solid businesscase, hvor lettelserne er målt ift. den arbejdstid der skal bruges på bogføringsprocesser hhv. før og efter indførelse af et krav om digital bogføring. Dette er den gængse metode for opgørelse af byrdelettelser. Lettelsen opnås ved at øge graden af automatisering i processerne for fakturering og betalinger. Gevinsten, i form af tidsbesparelsen er modregnet omkostningen til et digitalt bogføringssystem, og heraf fremkommer nettobesparelsen for virksomhederne. Den umiddelbare gevinst for virksomhederne er således udregnet i form af en konkret tidsbesparelse, som kan kvantificeres. Gevinsterne opnås imidlertid ikke straks ved ikrafttrædelsen, men i takt med at lovforslaget implementeres. Der vil blive etableret et offentligt-privat partnerskab, hvor Erhvervsstyrelsen i samarbejde med de berørte organisationer vil understøtte, at implementeringen sker planmæssigt.

Nogle hørings svar (FSR, SMVdanmark og DE) er kritiske ift. de foreslåede bemyndigelser til at fastsætte regler ved bekendtgørelse. Bemyndigelserne foreslås både for at fremtidssikre loven og for at undgå at belaste erhvervslivet med en regulering, som bliver utidssvarende på grund af den teknologiske udvikling. I forhold til de bemyndigelser som er tillagt erhvervsministeren, fordi de er af mere politisk karakter, vil det være naturligt at inddrage partierne bag lovforslaget inden sådanne regler udstedes ligesåvel som de vil blive sendt i offentlig høring. I forhold til de bemyndigelser som er tillagt Erhvervsstyrelsen fremgår det af bemærkningerne, at de berørte erhvervsorganisationer og udbydere inddrages direkte i forbindelse med udarbejdelsen af reglerne, så de i god tid er forberedt på regler, herunder eventuelle ændringer af bestående regler.

3. Bemærkninger til konkrete emner

Kommenteringen af høringssvarene vil ske med udgangspunkt i følgende overordnede opdeling:

3.1. Lovforslagets generelle bestemmelser om bogføring

- 3.1.1. Lovforslagets definition af regnskabsmateriale
- 3.1.2. Omregning af registreringer til danske kroner
- 3.1.3. Opbevaring efter ophør af bogføringspligt
- 3.1.4. Krav om udlevering af regnskabsmateriale
- 3.1.5. Bogføringskontrol og reaktioner
- 3.1.6. Udmåling af bøder

3.2. Lovforslagets bestemmelser om revision og andre regnskabsforhold

- 3.2.1. Revisorpligt i risikobrancher
- 3.2.2. Revisionspligt for virksomheder med stor balancesum
- 3.2.3. Skærpet krav til revision ved forøget risiko
- 3.2.4. Forlænget indberetningspligt for årsrapporter
- 3.2.6. Krav om oplysning om 0 ansatte

3.3. Lovforslagets bestemmelser om digital bogføring

- 3.3.1. Ikrafttrædelse og anvendelsesområde
- 3.3.2. Digital bogføring og opbevaring af regnskabsmateriale
- 3.3.3. Krav om at bruge et digitalt bogføringssystem
- 3.3.4. Pligt til opbevaring hos tredjemand
- 3.3.5. Offentlig opbevaring af e-dokumenter

3.4. Lovforslagets bestemmelser om digitale bogføringssystemer

- 3.4.1. Registreringsordning for digitale bogføringssystemer
- 3.4.2. Krav til it-sikkerhed i digitale bogføringssystemer
- 3.4.3. Krav til elektronisk fakturering
- 3.4.4. Krav om bankafstemning
- 3.4.5. Krav om opmærkning til standardkontoplan
- 3.4.6. Forholdet til GDPR

3.5. Øvrige kommentarer

- 3.5.1. Frivillig anvendelse af dele af krav om CSR-rapportering
- 3.5.2. Renteswaps

3.1 Lovforslagets generelle bestemmelser om bogføring

3.1.1 Definition af regnskabsmateriale (§ 4)

DI finder udvidelsen af definition af regnskabsmateriale til også at omfatte dokumentation for faktuelle oplysninger i ledelsesberetningen i virksomhedens årsrapport problematisk, ikke mindst set i sammenhæng med krav

om digital opbevaring af regnskabsmateriale. DI anbefaler, at definitionen af regnskabsmateriale, herunder rækkevidden, tydeliggøres og målrettes.

FSR finder, at der er behov for præcisering af rækkevidden af dokumentationskravet for oplysninger i ledelsesberetningen.

Kommentar

Den foreslåede bestemmelse fastslår alene, at de oplysninger som ledelsen selv har fundet nødvendige for at dokumentere grundlaget for hvad der er anført i ledelsesberetningen, udgør en del af virksomhedens regnskabsmateriale og derfor er omfattet af opbevaringspligten efter forslaget § 12, stk. 1. Det bør fremgå klart af bogføringsloven, at den af virksomhedens anvendte dokumentation for oplysninger i årsrapporten, herunder ledelsesberetningen, skal anses som regnskabsmateriale omfattet af opbevaringspligten efter bogføringsloven. Dokumentation for oplysninger i ledelsesberetningen er ikke omfattet af krav om digital opbevaring i forslaget.

3.1.2 Omregning af registreringer til danske kroner (§ 7 i høringsversionen, nu § 10)

Danske Rederier mener, at myndighedernes mulighed for at bede om at transaktioner omregnes til danske kroner er gammeldags. Danske Rederier anfører, at mange medlemmer modtager og bogfører i fremmed valuta, og konsekvensen er, at der skal foretages omregninger til transaktionens kurs. Danske Rederier mener, at det ville være en lempelse, hvis omregningen ikke skulle foretages.

Kommentar

Skatteforvaltningen har anført, at det er vigtigt, at der bliver stillet krav om dokumentation af omregning og kurser, da det skal være entydigt, hvad beløbet er i danske kroner. Skatteforvaltningen har endvidere oplyst, at der er en tilsvarende bestemmelse i moms bekendtgørelsens § 96. Af hensyn til en effektiv skattekontrol er det således vigtigt at have regler om omregning af registreringer i fremmed valuta.

3.1.3 Opbevaringspligt i 5 år (§ 10 i høringsversionen, nu § 12)

DI gør opmærksom på at en lang række transaktioner fremadrettet formodes at blive genereret af mikro-data, herunder f.eks. energiforbrug. For denne type af data vil der typisk ske en aggregering af data ved overførsel til et registreringssystem. Opbevaring af denne type data i 5 år vil potentielt

medføre store datamængder uden at opbevaring af disse data tjener et reelt formål. DI henstiller til, at der for denne type data indføres et opbevaringskrav på 1 år i tråd med kassestrimler.

Kommentar

Baggrunden for opbevaringsperioden for kassestrimler er, at der er fastsat særlige regler herom i afgiftslovgivningen. Det generelle opbevaringskrav for alt yderligere regnskabsmateriale er 5 år. En undtagelse for mikro-data vil kræve en nærmere undersøgelse af, hvordan denne type data kan afgrænses fra det generelle opbevaringskrav, herunder eventuelle negative såvel som positive konsekvenser. Det bemærkes, at DI nævner data, der umiddelbart i vidt omfang dokumenterer oplysninger om bæredygtighed i virksomhedens ledelsesberetning i årsrapporten. I forbindelse med implementering af de kommende EU regler på området vil det blive undersøgt nærmere, hvorvidt opbevaringsreglerne i bogføringsloven bør tilpasses.

3.1.4 Krav om udlevering af regnskabsmateriale (§ 12 i høringsversionen, nu § 14)

DI anfører, at lovforslagets krav om, at myndigheden kan forlange, at en virksomhed udleverer regnskabsmateriale, uanset at materialet opbevares hos tredjepart, ikke tager højde for teknologiske udfordringer. Data kan, ifølge DI, indgå i subsystemer med algoritmer m.m. der ikke hensigtsmæssigt kan deles i de angivne formater. I de tilfælde bør virksomheden kunne vælge at stille en læseadgang til rådighed i de relevante systemer ligesom virksomheder skal kunne udlevere krypteret data.

Kuratorforeningen anfører, at det ikke udtrykkeligt fremgår af ordlyden af lovtæst og bemærkninger, at likvidatorer og kuratorer er omfattet af bestemmelser om adgang til regnskabsmateriale og oplysninger om virksomheders bogføringssystemer.

Kommentar

Den foreslåede udvidelse af regnskabsmateriale til også at gælde dokumentation for oplysninger i ledelsesberetningen, er oplysninger, som virksomhederne allerede opbevarer. Lovforslaget ændrer ikke ved, hvilke oplysninger virksomheden har pligt til at give kontrollerende myndigheder adgang til. Både af forvaltningsretlige og ressourcemæssige grunde vil kontrol myndigheder søge at begrænse anmodninger om oplysninger mest

muligt. Til gengæld er det af væsentlig betydning for kontrollens effektivitet, at oplysninger udleveres i et format, som er umiddelbart tilgængeligt. En adgangsnøgle til krypterede data vil i mange tilfælde have en udløbsdato, der strider mod myndigheders pligt til at opbevare oplysningerne i sagen. Mht. kuratorer og likvidatorer er det afgørende at de med forslaget ikke stilles dårligere ift. til adgang til regnskabsmateriale. Dette præciseres i lovforteksten.

3.1.5 Bogføringskontrol og reaktioner (§ 18 i høringsversion, nu § 23)

DI finder behov for at det tydeliggøres i lovtæksten, hvad der skal til for, at Erhvervsstyrelsen kan gøre kravet om revisorerklæring gældende.

FIDA er positive over for, at Erhvervsstyrelsen får hjemmel til at gennemføre bogføringskontrol, og at styrelsen får mulighed for at kræve, er revisorerklæring om virksomhedens regeloverholdelse.

Kuratorforeningen anfører, at det vil gavne reglernes effektivitet, hvis der indføres hjemmel til at anmode skifteretten om at opløse en virksomhed, der ikke lever op til krav om digital opbevaring og brug af et digitalt bogføringssystem.

Kommentar

Det fremgår af den politiske aftale om revision, at Erhvervsstyrelsen skal have adgang til at kræve en revisorerklæring i forbindelse med bogføringskontrol. Den vil skulle administreres efter samme retningslinjer, som den tilsvarende bestemmelse i årsregnskabsloven. Det fremgår således af lovbemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i § 23, stk. 2, at styrelsen alene vil stille krav om en revisorerklæring, hvis styrelsen på grundlag af de foreliggende risikoindikatorer vurderer, at der er en øget risiko for væsentlige overtrædelser af bogføringsloven.

Erhvervsstyrelsens kontrol, vil foregå enten som bogføringskontrol efter lovforslagets § 23 eller som led i en regnskabskontrol efter årsregnskabsloven. Hvis Erhvervsstyrelsen konstaterer, at en virksomhed ikke overholder kravene, kan Erhvervsstyrelsen efter forslaget § 27, stk. 1, nr. 3, eller årsregnskabsloven, give virksomheden påbud om at bringe en overtrædelse til ophør, og fastsætte en frist herfor. Hvis virksomheden ikke inden for fri-

sten har bragt overtrædelsen til ophør, kan Erhvervsstyrelsen efter forslagens § 29, stk. 1, nr. 3, eller årsregnskabsloven, anmode skifteretten om at tvangsopløse virksomheden.

3.1.6. Udmåling af bøder (§ 30 i høringsversion, nu § 33)

DI mener, at bødeniveauet er højt set i en dansk kontekst, hvilket underbygger opfattelsen af en lov, som primært har kontrolformål. DI anbefaler, at der skabes et sammenligningsgrundlag for de foreslåede bødeniveauer til andre overtrædelser af selskabslovgivningen eller skattelovgivningen, herunder også hvilke andre sanktioner udover bøder, som vil være gældende.

Bryggeriforeningen anbefaler at lade en virksomheds omsætning udgå som et kriterie ved udmåling af bøde for overtrædelser af bogføringsloven således, at der udelukkende lægges vægt på om overtrædelsen er forsætlig, grov og gentagen, og i øvrigt varigheden af lovovertrædelsen. Derudover mener Bryggeriforeningen, at mindre, enkeltstående eller lejlighedsvis overtrædelser i udgangspunktet ikke bør medføre straf, og at kravet om digital opbevaring har en bagatelgrænse.

Kommentar

Som opfølgning på den politiske aftale om det fremadrettede behov for revision er der foreslået en skærpelse af sanktionerne for pligten til at opbevare regnskabsmateriale i form af højere bøder. Forslaget er udformet således, at bøden udmåles ift. både omfanget af overtrædelsen og størrelsen af virksomheden på samme måde som det kendes fra f.eks. lov om finansiell virksomhed. Dette er detaljeret beskrevet i lovbemærkningerne. Virksomhedens omsætning er almindeligt anvendt til at differentiere lovkrav efter virksomhedsstørrelse. Ift. bødeniveau er der taget udgangspunkt i det niveau, som kendes fra revisorloven. Som anført i lovforslaget vil det medføre en mærkbar skærpelse ift. det hidtidige bødeniveau. Endelig fremgår det af lovforslagets bemærkninger, at det ikke er hensigten at mindre, enkeltstående eller lejlighedsvis overtrædelser skal medføre en bødesanktion. Det vurderes således, at der er fundet en passende balance, der sikrer en mærkbar skærpelse ift. det hidtidige bødeniveau uden at enkeltstående og lejlighedsvis overtrædelser medfører en bødesanktion.

3.2 Lovforslagets bestemmelser om revision og andre regnskabsforhold

3.2.1 Revisorpligt for virksomheder i risikobrancher (§ 33, i høringsversion, nu § 36)

DE tilslutter sig ideen om at udvælge risiko virksomheder med udgangspunkt i en skattekontrol, men mener at udpegning af hele brancher er generaliserende og med risiko for at ramme lovlydige virksomheder.

FSR støtter at mindre virksomheder pålægges revisorpligt i stedet for revisionspligt af hensyn til balancen mellem beskyttelse mod svig og unødige byrder for erhvervslivet. FSR mener dog, at der ved krav om revisorpligt bør anvendes andre risikoindeksorer end alene branchetilhør. FSR bemærker endvidere udfordringer ift. at anvende branchetilhør som udløsende for revisorpligt, herunder virksomheder, der opererer i flere brancher.

DI efterlyser belysning af de administrative konsekvenser for erhvervslivet ved forslaget.

FIDA havde foretrukket, at der i stedet for et krav om assistanceerklæring over for virksomheder i risikobrancher var anvendt revisionspligt, da man ved en assistanceerklæring ikke kan lægge til grund, at virksomhedens regnskab giver et retvisende billede. Ved kommende evaluering af reglerne opfordrer FIDA til, at der fokuseres på revision fremfor assistance.

Kommentar

Indførelse af krav om revisorinddragelse for virksomheder med en nettoomsætning mellem 5 og 8 mio.kr. i udvalgte risikobrancher er fastlagt i den politiske aftale om det fremadrettede behov for revision. Det fremgår af aftalen og lovforslaget, at risikobrancherne evalueres hvert andet år med udgangspunkt i den nyeste viden om regelefterlevelsen. De administrative konsekvenser for erhvervslivet af kravet fremgår af lovforslagets afsnit 6. I undersøgelsen af det fremadrettede behov for revisionspligt fra 2018, der ligger til grund for den politiske aftale fra juni 2021 af samme navn fremgår det, at der er signifikant forskel på fejlniveauet i regnskaber uden revisorerklæringer sammenholdt med regnskaber med revisorerklæringer. Derimod indikerer undersøgelsen ikke, at der er tydelige og konsistente forskelle i fejlniveauet mellem (a) virksomheder der vælger revision eller udvidet gennemgang og (b) virksomheder der vælger review- eller assistance-erklæringer. Med revisorinddragelse fremfor revisionspligt balanceres der mellem behovet for en styrket indsats mod risikobrancher på den ene side og hensynet til ikke at pålægge erhvervslivet unødige byrder på den anden.

3.2.2 Revisionspligt for virksomheder med stor balancesum (§ 33, i høringsversion, nu § 36)

DE er enig i, at virksomheder med en balancesum over 50 mio. kr. ikke længere skal kunne fravælge revision, da disse virksomheders aktiviteter, gældsbyrder m.v. tilsiger en vis risiko.

FSR støtter, at virksomheder i regnskabsklasse med en balancesum over 50 mio. kr. ikke skal kunne fravælge revision. FSR støtter ikke, at virksomheden skal kunne vælge at lade revisionen udføre efter Erhvervsstyrelsens erklæringsstandard for små virksomheder.

FIDA anerkender, at der indføres revisionspligt for virksomheder med stor balancesum, men havde gerne set en væsentlig lavere grænse og evt. i kombination med omfanget af virksomhedernes gældsniveauer.

Kommentar

Indførelse af krav om revision for virksomheder i regnskabsklasse B (små virksomheder) med en balancesum over 50 mio. kr. er fastlagt i den politiske aftale om det fremadrettede behov for revision. En virksomhed med en balancesum over 50 mio. kr. kan forvalte betydelige midler og have betydelig gæld, og da værdien af virksomhedens aktiver/balancesummen vil kunne danne grundlag for kreditgivning eller anden fremmedfinansiering har rigtigheden af værdierne stor betydning. En fejl kan således få meget større betydning for regnskabsbrugeren end tilfældet er for regnskabsbrugeren i en lille virksomhed med en lav balancesum. Grænsen ved de 50. mio. kr. er fastsat med udgangspunkt i disse generelle overvejelser og et ønske om at finde en balance, så loyldige virksomheder ikke pålægges unødige byrder.

De virksomheder i regnskabsklasse B, der efter de gældende regler har pligt til at lade deres årsregnskabsforsyne med en erklæring om revision, kan vælge at lade revisionen udføre efter den såkaldte erklæringsstandard. Virksomheder med stor balancesum, der med forslaget bliver omfattet af revisionspligt, bør have mulighed for at anvende erklæringsstandarderne så de ikke stilles dårligere end de øvrige virksomheder i regnskabsklasse B.

3.2.3 Skærpet krav til revision ved forøget risiko (§ 33, i høringsversion, nu § 36)

DE bakker op om, at virksomheder, der har overtrådt central lovgivning, bør pålægges involvering af en revisor ifm. aflæggelsen af årsregnskabet. DE foreslår, at bestemmelsen ledsages af en klausul, om hvor længe kravet om revision gælder set ift. tidspunktet for overtrædelsen.

DI finder, at der bør indføres mulighed for at anke krav om revision til Erhvervsankenævnet, så der sikres den nødvendige retssikkerhed uden at gå på kompromis med intentionerne bag forslaget.

Kommentar

Hvis forbuddet om fravalg af revision skal begrænses af en klausul ift. tidsperioden fra overtrædelsen, vil der være risiko for omgåelse ved at trække sagen ud gennem anke af dom eller bødeforlæg. Ved at fastholde at forbuddet gælder fra tidspunktet for den endelige dom eller bødeforlæg stilles alle virksomheder lige.

Det følger direkte af lovforslaget, at det vil være ulovligt at fravælge revision i de anførte tilfælde. Da det følger direkte af bestemmelsen, kræver det ikke, at Erhvervsstyrelsen træffer en konkret afgørelse herom. Det er derfor heller ikke muligt at indbringe nogen afgørelse for Erhvervsankenævnet.

3.2.4 Forlænget indberetningsfrist for årsrapporter (§ 33, i høringsversion, nu § 36)

DI er positive over for forlængelsen af indsendelsesfristen, da den ensrettede frist vil give virksomhederne en bedre mulighed for at tilrettelægge årsafslutningsprocessen.

FIDA kan ikke støtte forlængelsen af indberetningsfristen for årsrapporter og anfører, at den er skadelig for relevansen og dermed værdien af virksomhedernes årsrapporter for regnskabsbrugere.

FSR kan ikke støtte forslaget om forlængelse af fristen for indberetning af årsrapporter. Hvis forslaget gennemføres, ser FSR dog gerne, at den forlængede frist allerede gælder fra regnskabsår der begynder 1. januar 2021 eller senere for at undgå forvirring, idet fristen grundet Corona-situationen har været udskudt de seneste to år.

Kommentar

Den forlængede frist for indberetning af årsrapporten er fastlagt i den politiske aftale om det fremadrettede behov for revision. Det fremgår ikke specifikt af aftalen, fra hvornår forlængelsen skal have virkning. Henset til at fristen for indberetning af årsrapporten de seneste to år har været midlertidig forlænget, da visse virksomheder og revisorer på grund af covid-19 har særlige udfordringer og i et vist omfang fortsat har det, er det hensigtsmæssigt at fristforlængelse skal gælde for virksomheder med balance-dato 31. december 2021 eller senere.

3.2.5 Krav om oplysning om 0 ansatte (§ 33, i høringsversion, nu § 36)

DI mener, at oplysningen om 0 ansatte er overflødig, og hvis virksomhederne ikke indberetter et antal ansatte, bør det antages at der er 0.

Kommentar

Oplysninger om 0 ansatte vil medføre byrder for de berørte virksomheder og er ikke en udmøntning af de to politiske aftaler. Bestemmelsen udgår af forslaget.

3.3. Lovforslagets bestemmelser om digital bogføring

3.3.1. Ikrafttrædelse og anvendelsesområde (§ 31 i høringsversion, nu § 34)

SMVdanmark anbefaler at lovgivningen tidligst træder i kraft den 1. januar 2024. SMVdanmark bemærker, at store virksomheder har en højere grad af digital praksis. Derfor kan loven evt. træde i kraft i etaper begyndende med virksomheder med over 250 ansatte. SMVdanmark foreslår endvidere, at reglerne omkring, at alle bilag opbevares digitalt, kun gælder for virksomheder med en omsætning over 1 mio. kr.

DI tilslutter sig den gradvise indfasning af kravene, men finder at den foreslåede ikrafttrædelsesperiode er meget kort, og det vil for nogle typer af virksomheder medføre store udfordringer. DI bemærker, at en del af kravene vil kræve mere end 6 måneder at implementere, særligt hvis det kræver et skifte af bogføringssystemet.

Kommentar

Der er allerede gennemført undersøgelser af digitaliseringsgraden i danske virksomheder, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 3.3.2.

Det fremgår heraf, at hovedparten af danske virksomheder allerede har omstillet sig til digital bogføring, samlet set ca. 80 pct. Særligt blandt de mindste virksomheder, er der dog en større andel som ikke bruger digital bogføring, og hvor et krav herom vil være uforholdsmæssigt. Det er baggrunden for den foreslåede undtagelse af sådanne virksomheder, hvis deres omsætning i de seneste to år ikke har overstreget 300.000 kr. Beløbet er fastsat, så den svarer til grænsen for pligten til at indberette et skattemæssigt årsregnskab og understøtter derfor skatteforvaltningens kontrol hermed. Denne undtagelse omfatter ca. 270.000 virksomheder, jf. de almindelige bemærkninger afsnit 3.3.3. Det er også baggrunden for, at det foreslås at krav om digital bogføring for virksomheder, der ikke er regnskabspligtige, men hvis omsætning overstiger 300.000 kr., tidligst sættes i kraft fra 2026.

For ikke at pålægge virksomhederne unødige byrder bør kravet om digital opbevaring af registreringer og bilag endvidere kun omfatte regnskabsmateriale, der vedrører fremtidige forhold. Virksomhederne pålægges derfor efter lovforslaget ikke at omdanne ældre papirbaseret regnskabsmateriale til digital form, jf. ikrafttrædelsesbestemmelsen i § 36, stk. 3.

Mange små virksomheder vælger at lade en bogholder eller revisor udføre hele eller dele af virksomhedens bogføring. Forslaget forhindrer ikke disse virksomheder i at fortsætte denne praksis, hvilket fremgår af lovbemærkningerne til § 18 og i afsnit 3.2.3.

Det foreslåede krav om opbevaring af registreringer og transaktioner i et digitalt bogføringssystem vil kræve en omstilling af bogføringspraksis i en del virksomheder, og bør derfor først indføres efter nogle år, for at give virksomhederne tid til at forberede sig på omstillingen. Samtidig giver det også de udbydere af bogføringssystemer tid til at lave nødvendige tilpasninger, der gør, at deres kunder ikke skal skifte bogføringssystem. Det er baggrunden for at det foreslås, at kravet om digital bogføring sættes i kraft over nogle år.

De hensyn som påpeges af SMVDanmark og DI, er således allerede tænkt ind i lovforslaget.

3.3.2 Digital opbevaring af regnskabsmateriale (§ 15 i høringsversion, nu udgået)

DI er enig i, at opbevaring af regnskabsmateriale i stigende grad bør opbevares digitalt, men mener samtidig at rækkevidden af det materiale der foreslås opbevaret digitalt er for vidtgående. DI ønsker derfor en snævrere afgrænsning, så det kun er det primære regnskabsmateriale, der skal sikres digitalt. DI finder endvidere, at ikrafttrædelsesperioden er for kort.

DE finder det fornuftigt, at forslaget afgrænser helt små virksomheder fra krav om digital opbevaring af regnskabsmateriale. Dog bemærkes det, at helt små anpartsselskaber fortsat vil være omfattet af kravet med deraf følgende administrative byrder.

FIDA er positive over for forslaget om krav til digital opbevaring og sikkerhedskopi af regnskabsmateriale. FIDA opfordrer til, at der ikke gives helt valgfrihed til, hvordan den digitale opbevaring kan foretages, men at det konkret f.eks. skal være ved brug af anerkendt cloudbaserede løsninger med indbygget lagring og sikkerhedskopi.

FSR forslår, at det i forhold til krav om og digital og betryggende opbevaring af regnskabsmateriale, herunder sikkerhedskopiering, præciseres, hvad der menes med, at sikkerhedskopien skal opbevares betryggende. I forlængelse heraf, forslår FSR, at muligheden for digital opbevaring af regnskabsmateriale på transportabelt hardware som smartphones og tablets udgår.

Multi-Regnskab ser ikke kravene til digital opbevaring som havende værdi for virksomhederne, men kan se en samfundsmæssig interesse i det, hvor myndighederne får bedre mulighed for at kontrollere virksomhederne. Det potentiale synes for Multi-Regnskab at være væsentligt og kan opveje de byrder og omkostninger, der er forbundet med at introducere kravet.

Kommentar

Forslagets § 15 indeholder et midlertidigt generelt krav om digital opbevaring af registreringer og bilag f.eks. ved brug af et Excel-ark og transportabelt hardware indtil kravet i § 17 om registrering og opbevaring af bilag i et digitalt bogføringssystem sættes i kraft. Det midlertidige krav har virkning allerede fra 1. januar 2023, mens krav om brug af et digitalt bogføringssystem forventes at sættes i kraft etapevis fra 2024. Det fremgår af den politiske aftale om revision, at det er vigtigt, at kravet til opbevaring også reelt sikrer relevante kontrolmyndigheders adgang til regnskabsma-

terialet. Der var enighed blandt aftalepartierne om, at kontrollen skal styrkes ved at indføre skærpede krav til opbevaring af regnskabsmaterialet. Det kan fx være gennem øget brug af digital opbevaring, bogføring eller krav om en sikkerhedskopi af regnskabsmaterialet, så det ikke længere er muligt at bortskaffe materialet uden konsekvenser. Den højeste sikkerhed for opbevaring af regnskabsmateriale opnås først ifm. med et krav om 3. parts opbevaring via brug af et digitalt bogføringssystem. Henset til den korte periode det midlertidige krav har virkning og den begrænsede sikkerhed for regnskabsmaterialet, der kan opnås, vurderes det mere proportionalt at lade de virksomheder, der skal omstille sig til digital bogføring, fokusere på de nødvendige tiltag for at leve op til krav om brug af et digitalt bogføringssystem fra 2024. Derved imødekommes også ønsker i flere høringssvar om mere tid for de mindre virksomheder til at omstille sig til de nye krav, da de ikke først skal bruge ressourcer på at omstille sig til et midlertidigt krav.

3.3.3. Pligt til at bruge digitalt bogføringssystem (§ 14 i høringsversion, nu § 16)

Visma vurderer, at særligt de mindste virksomheder vil opleve en relativt større byrde i opfyldelsen af de stillede krav, hvorfor det kan overvejes at hæve grænsen for nettoomsætningen ved ikrafttrædelsen af lovgivningen og derefter gradvis nedsætte den i en indfasningsperiode. Alternativt kan grænsen for nettoomsætning permanent forhøjes, hvorved mindre virksomheder friholdes af kravet om brug af digitalt bogføringssystem.

Multi-Regnskab vurderer, at der er i størrelsesordenen 50.000 selskaber som har et meget lille antal transaktioner hvert år, og derfor ikke anvender et egentligt bogføringssystem, samt at det store flertal af disse er holdingselskaber, som typisk ejes af iværksættere.

Brugerdata angiver, at det er et rimeligt krav at pålægge alle nyetablerede virksomheder at anvende bogholderisystemer som beskrevet i forslaget, men foreslår at indfasningstiden af de nye regler forlænges for virksomheder etableret inden 1. jan 2022 med op til 10. mio. kr. i årlig omsætning, eksempelvis i op til 5 år.

SMVdanmark foreslår at loven evt. kan træde i kraft i etaper begyndende med virksomheder med over 250 ansatte. Det foreslås endvidere, at reglerne omkring at alle bilag opbevares digitalt kun gælder for virksomheder med en omsætning på over 1 mio. kr.

FIDA er generelt positivt indstillet over for de foreslåede bestemmelser, der har potentiale til at gavne såvel virksomhederne som brugerne af virksomhedernes rapporter og indberetninger, men anfører, at det er vigtigt, at det sikres, at automatiseringen af virksomhedernes processer ikke sker på bekostning af et fald i informationsværdien for brugerne.

DI støtter muligheden for at virksomhederne selv kan påtage sig ansvaret for at sikre, at bogføringssystemet lever op til kravene i loven. Det kan imidlertid være uklart hvornår et system overgår fra at være et standardssystem til at være et brugertilrettet system, hvor ansvaret overgår til virksomheden. DI foreslår, at der udarbejdes vejledningsmateriale omkring dette. DI ønsker præciseret, at hvis et dansk holdingselskab f.eks. bogfører for et italiensk datterselskab, så er det italienske datterselskabs bogføringssystem ikke omfattet af bogføringslovens regler.

DE peger på, at dattervirksomheder af udenlandske selskaber, der via koncernens praksis er bundet til at benytte et bestemt system vil have et særligt problem. Det samme gælder for filialer af udenlandske virksomheder. For dem vil de nye regler opleves som en betydelig byrde. DE savner svar på, hvorledes en dansk dattervirksomhed (eller en dansk filial) skal forholde sig, hvis den udenlandske koncern ikke ønsker at ændre sine systemer.

FDR vurderer, at lovforslaget vil medføre væsentligt øgede byrder for virksomheder i SMV-segmentet. Det skyldes manglende proportionalitet i kravene til små virksomheder. Grænsen bør ifølge FDR ændres til 1 mio. kr.

FSR bakker op om tiltag for at bekæmpe svindel og skatteunddragelse og op om at anvende teknologi og relevante metoder – som f.eks. krav om, at virksomheder skal registrere transaktioner digitalt, opbevare registreringer og bilag digitalt, og sikre, at der løbende tages digital sikkerhedskopi, og at den opbevares på betryggende vis – for at sikre, at bogføringsmateriale ikke mistes.

Kommentar

Der er ved udarbejdelsen af lovforslagets bestemmelser om krav til digital bogføring taget udgangspunkt i indhentede oplysninger om digitaliseringsgraden i virksomheder af forskellige størrelse, jf. afsnit 3.2.2 og 3.2.3 i de almindelige bemærkninger. På denne baggrund er anvendelsesområdet afgrænset til virksomheder, hvor en stor andel allerede er digitale, og hvor der kan realiseres de forventede besparelser ved at indføre de foreslåede krav. Derimod foreslås det at undtage små virksomheder, der ikke er regnskabspligtige, og som har en omsætning under 300.000 kr., fra kravet om digital bogføring. Grænsen på 300.000 kr. svarer til grænsen for undtagelse af små virksomheder fra kravet om skattemæssigt årsregnskab efter mindstekravsbekendtgørelsen, Denne undtagelse omfatter ca. 270.000 små virksomheder. Det vurderes, at det derved sikres, at der ikke stilles uforholdsmæssige krav til mindre virksomheder.

Med hensyn til forskellen mellem standardsystemer og andre digitale bogføringssystemer er det således, at det kun er standardsystemer som kan registreres som forhåndsgodkendte. Lovkravene til digitale bogføringssystemer er efter lovforslaget de samme for registrerede og ikke-registrerede systemer, men det er alene systemer som udbydes på ensartede vilkår til en ubestemt kreds af virksomheder, som kan registreres. Der vil blive udarbejdet nærmere vejledning om definitionen af et digitalt bogføringssystem og fortolkningen heraf.

Bogføringsloven – både den gældende og den foreslåede – omfatter al erhvervsaktivitet her i landet, også erhvervsaktiviteter, der udøves her i landet af virksomheder, som er hjemmehørende i udlandet. Det vil derfor være en væsentlig svækkelse af bogføringsloven helt at undtage datterselskaber og filialer af udenlandske virksomheder fra grundlæggende krav i bogføringsloven. Kravet om at anvende et digitalt bogføringssystem må anses som et helt grundlæggende krav i den foreslåede nye bogføringslov. Der er imidlertid i lovforslaget åbnet for, at der kan fastsættes særlige regler for visse virksomheder eller brancher, når der skal udarbejdes nærmere regler for digitale bogføringssystemer. Der kan derved også tages hensyn til særlige tekniske forhold i forhold til f.eks. datterselskaber, som anvender et udenlandsk bogføringssystem, eller et dansk holdingselskab, som bogfører for et udenlandsk datterselskab.

3.3.4. Pligt til opbevaring hos 3. part (§ 13 i høringsversion, nu § 15)

FSR foreslår, at der ses på at fritage virksomheder fra opbevaringskravet hos 3. part, når virksomhedens årsrapport bliver revideret af en godkendt revisor, dvs. indeholder en erklæring med høj grad af sikkerhed. Begrundelsen for at fritage disse virksomheder skal findes i, at virksomhederne allerede er omfattet af lovgivning, som væsentligt reducerer risikoen for svindel og skatteunddragelse. FSR mener generelt, at der stilles krav om opbevaring på for mange forskellige lokationer.

DE mener i forhold til kravet om opbevaring af regnskabsmateriale udenfor virksomheden, jf. § 13, stk. 1, nr. 1, at virksomhederne altid har ret til kontrol over egne data. Herunder skal det være helt klart, at det skal være lovligt at have sine egne data inhouse fremfor at skulle opbevare dem andetsteds. Hvis der stilles krav om en sikkerhedskopi af materialet uden for virksomheden, så bør kravet om, at data skal ligge udenfor virksomheden ikke være nødvendigt.

FDR vurderer, at der vil være ekstra omkostninger i relation til at skulle have virksomheders bogføring andre steder end på lokale servere. Det er deres vurdering, at en række virksomheder har ældre velfungerende systemer – i mange tilfælde dybt tilpasset deres interne styringsbehov. Der bør være mulighed for at sådanne virksomheder kan sikre registreringer ved en simpel backup hos 3. part udbyder, således at de fortsat kan anvende deres nuværende systemer i en periode uden at være omfattet af de øvrige krav.

Brugerdata angiver, at virksomheder, der har et lokalt installeret økonomisystem i drift, som allerede understøtter de nyeste automatiseringsfunktioner og elektronisk lagring af bilag, men som ikke umiddelbart lader sig afvikle på en platform hos tredjemand vil blive pålagt omkostninger for at ændre deres installation, og vil ikke høste fordelene af at skifte.

Kommentar

Lovforslaget baserer sig delvist på den politiske aftale om det fremadrettede behov for revision, hvor der bl.a. efterspørges større sikkerhed om opbevaringen af virksomhedernes regnskabsmateriale, så det ikke er forsvundet, når fx myndighederne kommer på kontrolbesøg eller i forbindelse med konkurser, herunder ved at regnskabsmaterialet opbevares digitalt. Det er vurderingen, at der kan skabes den fornødne sikkerhed omkring virksomhedernes regnskabsmateriale ved at sikre at virksomhedernes registreringer og bilag eller en fyldestgørende sikkerhedskopi heraf opbevares hos en tredjemand, hvor den ikke kan slettes af virksomheden.

I dag er mange bogføringssystemer cloud-baserede, hvor virksomhederne både registrerer transaktioner og opbevarer registreringerne og bilag hos en tredjemand, enten i form af udbyderen af systemet eller hos dennes cloud-leverandør. Derudover findes der hybrid-bogføringssystemer, der installeres lokalt i virksomheden, men hvor der som en del af løsningen automatisk og løbende tages en sikkerhedskopi af kundens registreringer og bilag, og som opbevares hos en tredjepart. Derved kan virksomhederne være trygge ved, at der bliver passet på deres data, og myndighederne kan være sikre på at de altid kan få adgang til disse data ifm. kontrol.

For bogføringssystemer installeret lokalt i virksomheden og specialudviklede bogføringssystemer, hvor registreringer og bilag kun opbevares lokalt på virksomhedens egen server, gælder det, at de ikke opfylder kravet om opbevaring hos en tredjemand. Disse bogføringssystemer vil ikke som lovforslaget kunne registreres som forhåndsgodkendt, da de ikke opfylder kravet om at registreringer og bilag opbevares på en server hos en tredjemand, og heller ikke opfylder kravet om automatisk sikkerhedskopi, der opbevares på en adskilt server hos en tredjemand.

Flere hørings svar anfører, at det bør være tilladt at en virksomhed selv opbevarer registreringer og bilag, i de tilfælde hvor virksomheden bruger et lokalt installeret bogføringssystem eller et specialudviklet bogføringssystem. Hvis der skal opnås den tilsigtede øgede sikkerhed for opbevaring af regnskabsmaterialet, kræver det imidlertid, at der løbende og automatisk bliver taget en fuldstændig sikkerhedskopi af virksomhedens registreringer og bilag, og at denne sikkerhedskopi opbevares på en adskilt server hos en tredjemand, som myndighederne om nødvendigt kan få adgang til. Såfremt dette sikres, vurderes det, at det vil være muligt at tillade, at registreringer og bilag opbevares lokalt i virksomheden, uden at forringe sikkerheden for opbevaring af regnskabsmateriale. Derved undgår man, at lovforslaget skaber hindringer for brugere af lokalt installerede bogføringssystemer eller specialudviklede bogføringssystemer, der kører lokalt i virksomheden.

3.3.5. Offentlig opbevaring af e-dokumenter (§ 17 i høringsversion, nu § 21)

FSR er enige i, at et sådant datasæt vil give et unikt indblik i transaktionerne på tværs af virksomhederne i Danmark, og at det vil kunne understøtte arbejdet med at bekæmpe svindel og skatteunddragelse. FSR påpeger dog, at

det er vigtigt, at grundlæggende retsprincipper videreføres, når et offentligt modtagecenter bliver etableret – fx i form af, at virksomhederne underrettes, når myndigheder udfører kontrol, og at der etableres log, så virksomhederne kan se, hvem og hvornår deres data bliver benyttet til kontrol.

DI finder, at tankerne om et ”offentligt modtagecenter” for e-fakturaer og andre e-dokumenter nøje skal overvejes, herunder hvilken detaljeringsgrad, der er behov for samt frekvensen for indberetning. Der skal desuden være højt fokus på it-sikkerheden og på kun at kræve absolut nødvendige data.

DE finder, at en sådan adgang ikke bør være en del af lovforslaget. Et sådant stort offentligt IT-system vil efter DE’s vurdering kunne have betydelige konsekvenser for danske virksomheder ift. beskyttelsen af data. Data, som er dannet, og som tilhører virksomhederne, skal således grundlæggende forblive hos virksomhederne. Det skal have undtagelsens karakter, at sådanne data skal deles med offentlige myndigheder.

SMVdanmark bemærker, at en del bilagsmateriale kan indeholde personfølsomme oplysninger. Det er derfor afgørende, at loven indeholder klare begrænsninger ift. hvem der fra offentlige myndigheder kan tilgå virksomhedernes digitale fakturaer og i hvilke situationer.

Kommentar

Enhver bogføringspligtig virksomhed har efter bogføringsloven pligt til at stille sit regnskabsmateriale til rådighed for en offentlig myndighed ifm. kontrol. Dette er ikke noget nyt, men har været en grundlæggende regel i bogføringslovens siden 1998. Den foreslåede bemyndigelse til på et tidspunkt at fastsætte regler om offentlig opbevaring af e-dokumenter, giver derfor ikke myndighederne en videre adgang til oplysninger fra virksomhederne end hidtil. Det bliver blot lettere for myndighederne at bruge oplysningerne, fordi de opbevares centralt, og virksomhederne lettes for byrden ved selv at skulle indsamle og udlevere oplysningerne til myndighederne. Hvis oplysningerne anvendes til kontrol af en konkret virksomhed, sker der ingen ændring i forhold til i dag: virksomheden skal informeres herom, men har pligt til at stille oplysningerne til rådighed.

Forskellen er at en sådan ordning vil give et unikt indblik i transaktionerne på tværs af virksomhederne i Danmark, og at det vil kunne understøtte ar-

bejdet med at bekæmpe svindel og skatteunddragelse. Det er netop baggrunden for at flere EU-lande allerede har indført eller påtænker at indføre lignende ordninger. Det fremgår af afsnit 3.2.2. i de almindelige bemærkninger, at fordelene ved en sådan ordning er, at det vil gøre det enkelt for myndighederne at analysere mønstre i disse data, således den erhvervsrettede kontrol kan målrettes områder, hvor der er en væsentligt forøget risiko for alvorlig svindel, herunder hvor grupper af personer og virksomheder samarbejder om svindel.

Som det anføres i flere hørings svar, er det imidlertid af afgørende betydning, at der fastsættes nærmere regler vedrørende virksomhedernes retssikkerhed og databeskyttelse. Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at bemyndigelsen skal sikre, at der fastsættes betryggende regler om hvor, hvordan og hvor længe en offentlig myndighed kan eller skal opbevare regnskabsmateriale, som er modtaget. Der skal også fastsættes regler om, hvilke myndigheder, der har adgang til det pågældende materiale og til hvilke formål. Det præciseres, at reglerne skal sikre et højt niveau af retssikkerhed for virksomhederne, herunder information af virksomheden hvis sådanne oplysninger anvendes til kontrol af denne, samt et højt niveau af databeskyttelse, herunder persondatabeskyttelse, i overensstemmelse med reglerne om databeskyttelse.

3.4. Lovforslagets bestemmelser om digitale bogføringssystemer

3.4.1. Registreringsordning for digitale bogføringssystemer (§ 16 i høringsversion, nu §§ 19 og 20)

DI støtter, at det fremgår af lovforslaget, hvilke generelle krav, der stilles til et bogføringssystem. DI anfører dog, at kravene kan læses således, at der ikke kan være tale om anvendelse af et standard system, hvor virksomheden selv opbevarer data. DI finder, at det ift. registrering skal sikres, at registrering dels kan ske ift. bogføringssystemet og dels ift. opbevaringsdelen. Dette sikrer, at bogføringssystemer, der hostes lokalt eller hos udbyderen, fortsat kan registreres uagtet at opbevaringsdelen sker lokalt.

SMVdanmark anfører, at der i dag er et velfungerende marked for digitale bogføringssystemer, hvor virksomheder og rådgivere frit kan vælge produkter. Kravene til registrering vil imidlertid mindske udvalget af bogføringssystemer væsentligt, så der kun vil være få registrerede udbydere på

markedet. SMVdanmark foreslår derfor, at der alene fastsættes få overordnede krav, men at det som i dag er op til virksomhederne at vælge det produkt, med de funktionaliteter, der passer til den enkelte virksomheds situation.

FDR vurderer, at når udbydere af bogføringssystemer skal være registreret hos Erhvervsstyrelsen vil dette hæmme udbuddet af nye fremtidige systemer. FDR bemærker yderligere, at der er behov for at præcisere hvorledes efterlevelse skal ske ved fremtidige ændringer af et bogføringssystem.

Digisense angiver, at der findes en del leverandører af 3. partssystemer/apps, der kan tilknyttes virksomhedernes bogføringssystemer, og dermed lette overgangen til de nye krav til bogføringssystemer. Digisense foreslår derfor, at der ud over bogføringssystemer også kan registreres 3. partssystemer med delgodkendelser, så virksomheder kan leve op til bestemmelserne ved fx at indberette bogføringssystem + et eller flere 3. partsmoduler.

Kommentar

Et digitalt bogføringssystem defineres i forslaget som en løsning, hvor en virksomhed både registrerer transaktioner og opbevarer registreringerne og bilag der dokumenterer disse på en server hos en udbyder eller en anden tredjemand. Det er forudsætningen for at opnå større sikkerhed for opbevaring af regnskabsmaterialet. Det er korrekt, som anført af DI og Digisense, at dette kan medføre nogle udfordringer for visse bogføringssystemer. Disse udfordringer kan imidlertid løses uden at opgive den grundlæggende definition af et bogføringssystem. Der henvises herom til afsnit 3.3.4.

Det er hensigten med lovforslaget, at kravene til digitale bogføringssystemer skal implementeres på en måde, så det vil være muligt for langt de fleste, hvis ikke alle, nuværende bogføringssystemer at blive registrerede, så virksomhederne undgår at skifte bogføringssystem. Kravene vil først blive sat i kraft efter en overgangsperiode, så udbyderne får tid til at tilpasse deres systemer. Høringen har vist, at visse krav i lovudkastet kan medføre uforholdsmæssige byrder for nogle udbydere, navnlig i en første fase, og at disse krav med fordel kan udformes mere hensigtsmæssigt. Der henvises herom til afsnit 3.4.2, 3.4.4 og 3.4.5.

Det bemærkes endvidere, at lovforslaget forventes at få en positiv effekt på markedet for bogføringssystemer, fordi det indfører krav om at de omfattede virksomheder skal anvende et digitalt bogføringssystem til såvel registrering som opbevaring. Nogle virksomheder anvender ikke på nuværende tidspunkt et digitalt bogføringssystem, eller anvender kun en gratisløsning som er begrænset til registrering. Det vurderes, at lovforslaget vil medføre merudgifter til digitale bogføringssystemer på 600 mio.kr.

De foreslåede krav til digitale bogføringssystemer dækker kun nogle få kernefunktioner i disse, registrering af transaktioner og opbevaring af registreringer og bilag. Langt hovedparten af funktionerne i et typisk digitalt bogføringssystem er ikke omfattet af lovkravene, og der vil derfor være rige muligheder for at også fremover at innovere og udvikle nye funktioner til systemerne. Lovforslaget sikrer også, at udbyderen løbende vil kunne videreudvikle og forbedre sit system, idet dette ikke kræver ny registrering og godkendelse. Udbyderen skal blot sikre sig, at systemet løbende opfylder de grundlæggende lovkrav.

3.4.2. Krav til it-sikkerhed i digitale bogføringssystemer (§ 13 i høringsversion, nu § 15)

DI, DE, FDR, Billy, Multi-Regnskab og SEGES anfører, at kravet om ISO-certificering er uproportionelt og ligger væsentlig over det niveau som tidligere har været krævet for at efterleve god bogføringsskik som retlig standard. Det vil endvidere mindske konkurrencen på det danske marked.

Visma støtter op om, at lovforslaget konkretiserer bogføringssystemernes IT-sikkerhed. Dog savner de en præcisering af ”sikker log ind”. I forlængelse heraf påpeger Visma, at en unødigt omfattende ”bruger- og adgangsstyring” vil komplicere brugerens daglige anvendelse af systemet. Af denne årsag ønskes ”bruger- og adgangsstyring” specificeret og indsnævret.

Kommentar

Når der stilles krav om at virksomheder skal benytte et digitalt bogføringssystem til registreringer og opbevaring af bilag, er det vurderingen, at det samtidig er hensigtsmæssigt at sikre, at bogføringssystemerne opfylder relevante standarder for it-sikkerhed. Dette for at minimere risikoen for virksomhederne ved at benytte bogføringssystemerne. Der henvises således i lovudkastet til at bogføringssystemerne skal opfylde nærmere angivne standarder for it-sikkerhed, herunder opfylde relevante ISO-standarder om it-

sikkerhed, understøtte sikker login og bruger- og adgangsstyring. I lovforslaget angives som eksempel, at der kan blive tale om et krav til udbydere om at til enhver tid efterleve den gældende version af ISO/IEC 27001 eller tilsvarende (national eller international) anerkendt standard.

En standardproces for certificering efter ISO/IEC 27001 tager normalt som minimum 2 år og koster virksomheden ca. 2-3 mio. kr. og efterfølgende ca. 0,5 mio. kr. årligt til opretholdelse af certificeringen. Det er en væsentlig omkostning, særligt for de mindre udbydere, og der er, som det anføres af flere erhvervsorganisationer og udbydere, risiko for at det vil påføre udbydere en væsentlig byrde, hvilket kan være med til at mindske konkurrencen på det danske marked for bogføringssystemer og hæve priserne for virksomhederne, der skal benytte bogføringssystemerne.

It-sikkerheden omkring virksomhedernes registreringer og bilag er vigtig, og det er et hensyn, som bør være repræsenteret i loven. Det er dog muligt at der tages udgangspunkt i andre it-sikkerhedsstandarder end ISO-standarder, ligesom det er en mulighed at definere en række minimumskrav til bogføringssystemerne. Som eksempel kan nævnes "D-mærket" som er en standardtilgang til at vurdere virksomheders cyber- og informations-sikkerheds parathed – baseret på en trappemodel alt efter virksomhed størrelse og modenhed. En reduktion i kravene til it-sikkerhedsniveauet bør ske under hensyn til de mindre udbydere på markedet og sikre at der fortsat er konkurrence på det danske marked for bogføringssystemer samtidig med at det holdes for øje, at virksomhedernes registreringer og bilag er forretningsfølsomme informationer, der skal være en høj sikkerhed omkring.

3.4.3. Krav til elektronisk fakturering (§ 13 i høringsversion, nu § 15)

DI er enig i, at automatisering og øget brug af eksempelvis e-fakturering vil øge effektiviteten i en række virksomheder. DI understreger dog behovet for at et dansk krav om e-fakturering skal hænge sammen med en europæisk infrastruktur og skal tage hensyn til, at en lang række virksomheder allerede i dag er langt i forhold til brug af e-fakturering og integrering. DI kan ikke på nuværende tidspunkt støtte et obligatorisk krav om B2B e-fakturering, men kan tilslutte sig behovet for at sikre, at bogføringssystemerne har funktionaliteten indarbejdet.

Dansk Erhverv bemærker, at de er fortalere for øget brug af elektronisk fakturering B2B.

Billy undrer sig over, hvorfor der i lovforslaget lægges op til et krav om at systemudbydere skal understøtte OIOUBL, når det på Nemhandels hjemmeside angives, at denne standard er på vej væk. De foreslår derfor, at kravet om at understøtte OIOUBL fjernes fra lovforslaget. Billy ønsker, at krav til at leverandører understøtter afsendelse og modtagelse af elektroniske faktura vil blive indført i takt med at myndighederne opdaterer Nem-Handel, og supporterer de forskellige platformsteknologier som bliver anvendt på markedet.

Visma er særdeles positivt stemte vedrørende dette forslag, da de mener, at det er et nødvendigt skridt for at øge adoptionen i markedet efter 17 års lovkrav om elektronisk fakturering til det offentlige, men med stadig stærkt begrænset adoption mellem virksomheder. Det er dog væsentligt, at det specificeres, hvilke standarder og dokumenttyper, som forventes understøttet i bogføringssystemet, således det kan implementeres rettidigt i de respektive systemer.

Brugerdatabank vurderer, at indførelse af elektronisk fakturering vil være et kvantespring for kontrolopgaven hos SKAT, samt automatiseringen af de enkelte virksomheders behandling af kreditorfakturaer i administration og bogføring, og at det vil kunne spare mange penge i virksomhederne.

Kommentar

En elektronisk faktura er en faktura i særligt maskinlæsbart format, der forenkler og understøtter øget automatisering af virksomhedernes fakturahåndtering. Udbredelse af elektronisk fakturering, når virksomheder handler med hinanden (B2B), er afgørende for at gennemføre Automatisk Erhvervsrapportering og opnå effektiviseringsgevinsterne på 2,9 mia. kr. årligt. Samtidig kan elektronisk fakturering hjælpe til at bekæmpe økonomisk kriminalitet da en e-faktura bl.a. er vanskeligere at forfalske end almindelige fakturaer.

På trods af kravet fra 2005 om at sende elektroniske fakturaer til det offentlige er elektronisk fakturering ikke blevet udbredt i B2B handel, særligt ikke blandt små og mellemstore virksomheder. For at sikre en effektiv udbredelse af elektroniske fakturaer lægges der i lovforslaget op til at bogføringssystemerne skal sikre at virksomhederne automatisk kan sende og modtage elektroniske fakturaer, når de handler sammen.

For at sikre sammenhæng til EU er der lagt op til, at bogføringssystemerne som minimum skal understøtte f.eks. den danske (OIOUBL) og den europæiske (Peppol BIS) standard for elektronisk fakturering. Det har vist sig vanskeligere end forventet at udfase OIOUBL uden væsentligt tab af funktionalitet. Den aktuelle plan er derfor at bringe OIOUBL tættere på Peppol-standard. Allerede i dag er der derudover en tæt integration mellem den danske infrastruktur for elektronisk fakturering (Nemhandel) og den europæiske infrastruktur (Peppol).

Der er i lovforslaget foreslået, at Erhvervsministeren bemyndiges til at kunne fastsætte regler, der kan gøre det obligatorisk for virksomheder at sende og modtage elektroniske fakturaer, når de handler med hinanden. Det fremgår af lovbemærkningerne, at bemyndigelsen først skal udnyttes, når hovedparten af erhvervslivet er overgået til brug af elektronisk fakturering, og det forventes først at være tilfældet om nogle år.

Nemhandel stiller testmiljø og dokumentation til rådighed for alle Nemhandelsbrugere, herunder udbydere af bogføringssystemer, så det bliver så enkelt for udbyderne som muligt at integrere til Nemhandel og understøtte standarderne for elektronisk fakturering. Der er med den politiske aftale om en ny reformpakke for dansk økonomi af 23. januar 2022 afsat midler i 2022 og 2023 til en opgradering af Nemhandel, så det i højere grad end i dag også understøtter elektronisk fakturering B2B. Det forventes, at de væsentligste forbedringer af Nemhandel, der bl.a. skal gøre det let at integrere til infrastrukturen, vil være på plads i 2022, dvs. inden kravet til bogføringssystemer om at understøtte e-faktura forventes sat i kraft. Videreudviklingen af Nemhandel strækker sig dog ind i 2023.

3.4.4. Krav om bankafstemning (§ 13 i høringsversion, nu § 15)

Multi-Regnskab anfører at moderne digitale bogføringsløsninger tilbyder funktioner, så man kan indlæse bankbevægelser, og at dette generelt er en meget nyttig ting for bogføringen. De anfører dog samtidig, at det er problematisk at få disse bankbevægelser ind i bogføringssystemerne på en enkel, billig og sikker måde.

Billy anfører, at det er uklart om kravet om at et bogføringssystem skal understøtte bankafstemning vil kræve en AISP banklicens for leverandører af bogføringssystemer. Billy ønsker at Erhvervsstyrelsen afklarer dette, sådan at der er sikkerhed om, hvad der er påkrævet.

Visma angiver, at det bør konkretiseres i lovforslaget eller dennes bemærkninger, hvilke funktioner der ansues at være tilstrækkelige og herved efterleve lovforslagets krav om bankafstemning. I forlængelse heraf ønskes det specificeret, hvorvidt bankafstemningen skal understøtte afstemninger af bankkonti i forskellige valuta.

Kommentar

Lovforslaget lægger op til at bogføringssystemer skal indeholde en funktion, der gør det muligt at afstemme virksomhedens bogføring med virksomhedens bankkonti. Hensigten med forslaget er at sikre, at bogføringssystemerne understøtter enkel og korrekt bankafstemning i virksomhederne. Bankafstemning er et vigtigt element for den enkelte virksomhed ift. at sikre at bogføringen er korrekt, og at der ikke er sket fejl, som kan få betydning for styringen af virksomheden eller indberetninger til det offentlige, f.eks. moms og årsregnskab. Samtidig er det tidskrævende for virksomhederne at foretage deres bankafstemninger manuelt. Hvis virksomhederne har let adgang til at afstemme deres bogføring med banken via en funktion i deres bogføringssystem, vil det øge chancerne for at evt. fejl opdages tidligt, og derfor nemmere kan rettes til, samt at der sker færre fejl i indberetningerne, som kan være tidskrævende for både virksomheder og myndigheder at udrede. En sådan funktion vil dermed bidrage væsentligt til realisering af effektiviseringsgevinsterne ved digital bogføring.

Bogføringssystemer kan på forskellig vis understøtte virksomhedernes bankafstemning, f.eks. via en bankintegration der kræver AISP-licens. Der er stor forskel på, hvad omkostningerne er for udbydere af bogføringssystemerne ved de forskellige løsninger. Af hensyn til de mindre udbydere af bogføringssystemer og for ikke at hæmme konkurrencen unødigt, er der i lovforslaget lagt op til fleksibilitet ift., hvordan det enkelte bogføringssystem vælger at understøtte virksomhedernes bankafstemning. I forlængelse heraf lægges der ikke op til at udbydere skal understøtte bankafstemning i forskellige valuta. Dette præciseres yderligere i lovens bemærkninger, ligesom det vil kunne være relevant at drøfte best-practice med udbydere og erhvervsorganisationer ifm. udarbejdelse af de endelige tekniske krav til bogføringssystemerne.

3.4.5 Krav om opmærkning til offentlig standardkontoplan (§ 13 i høringsversion, nu § 15)

DI er enig i, at det ikke bør være et krav at anvende standardkontoplanen, men at transaktionerne skal kunne opmærkes til en standardkontoplan for at understøtte indberetningsløsningerne. DI finder dog anledning til at bemærke, at der i lovforslaget tegnes et noget forsimplet billede af virkeligheden i virksomhederne ift. muligheden for automatiske posteringer af omkostninger, når der anvendes en standardkontoplan. Komplexiteten og mangfoldigheden i virksomheder og forretningsmodeller taget i betragtning, vil dette næppe være muligt at løse med en bunden standard kontoplan.

FDR vurderer at ønsket om en standardkontoplan, der dækker firmaers fulde interne informationsbehov samt myndighedernes behov for indberetninger har en stor risiko for at blive en byrde. Ved fastholdelse og implementering af en såkaldt standardkontoplan, bør denne linkes op til øvrige indberetninger, og datastrukturen skal være offentlig tilgængelig. Der bør ske en stor og grundig bruger/brancheinddragelse. De anser det ikke det som umuligt, men en urealistisk stor og omfattende opgave, der ikke skaber den værdi, der er hensigten.

Multi-Regnskab ser kravet om kontering i overensstemmelse med offentlig standardkontoplan som problematisk. Et krav om bogføring efter en standardkontoplan kan let koste selv små virksomheder en ekstra udgift på adskillige tusinde kroner og konsekvenserne for større virksomheder kan nemt være i millionklassen.

Billy støtter at bogføring mappes til en offentlig standardkontoplan, men bemærker at det vil tage tid og ressourcer for leverandører af bogføringssystemer at indføre funktioner som tillader denne mapping. Der burde derfor indsættes en overgangsperiode for hver revision af standardkontoplanen, som giver leverandøren tiden til at indføre de nødvendige ændringer.

Visma forudser kravet om automatisk “kontering i overensstemmelse med en offentlig standardkontoplan” vil foranledige en stor byrde for brugerne af bogføringssystemet, navnlig grundet brugerne direkte eller indirekte skal mappe deres kontooversigter. Omvendt vurderer Visma ikke, at kravet vil foranledige en større byrde for udbyderne af bogføringssystemer, fordi den tekniske implementering af en offentlig standardkontoplan i bogføringssystemet påtænkes at være overkommelig. Visma vil derfor konkret foreslå, at kravet introduceres gradvist.

Kommentar

En offentlig standardkontoplan har til formål at forenkle virksomhedernes indberetninger til det offentlige ved at sikre, at virksomhedernes løbende bogføring automatisk kan aggregeres til de rette poster i myndighedernes indberetningsskemaer. Samtidig kan standardkontoplanen forenkle virksomhedernes deling af data med andre, fx private samarbejdspartnere og kontrolmyndighederne, fordi standardkontoplanen er med til at sætte en fælles ramme om virksomhedernes bogføring.

Det er ikke nødvendigt for virksomhederne at bogføre direkte i standardkontoplanen. I stedet kan virksomhederne benytte deres egen kontoplan, som så "mappes" (dvs. opmærkes) til den offentlige standardkontoplan. Det er desuden udbyderne af bogføringssystemerne, der skal foretage mappingen af virksomhedernes kontoplaner til den offentlige standardkontoplan.

Høringen viser, at det vil være en vanskelig og byrdefuld opgave for udbydere at mappe virksomhedernes kontoplaner til en offentlig standardkontoplan, da det vil kræve et dybt kendskab til de forskellige kontoplaner virksomhederne bruger. I stedet stilles krav om, at udbydere af registrerede bogføringssystemer skal gøre den offentlige standardkontoplan tilgængelig for virksomhederne ved at tilbyde den i deres bogføringssystemer enten direkte eller ved at mappe udbydernes egne kontoplaner til den offentlige standardkontoplan. I forlængelse heraf vil Erhvervsstyrelsen prioritere at styrke samarbejdet med udbydere af bogføringssystemer og erhvervsorganisationer om udvikling og vedligeholdelse af standardkontoplanen, så fx revisioner af standardkontoplanen og frister for udbydere ifm. med tilpasninger tydeliggøres.

3.4.6. Forholdet til GDPR

DI bemærker generelt, at der efter DI's opfattelse er en uklar ansvarsfordeling i forhold til GDPR i forhold til udbydere af bogføringssystemerne. Eksempelvis adresseres udbydernes forpligtelser i forhold til de oprindelige kunder ikke i tilfælde, hvor de vil blive pålagt at udlevere regnskabsmateriale. Hovedreglen vil være, at udbyderen skal notificere deres kunde.

DI finder, at de krav, der pålægges udbyderen af bogføringssystemer i henhold til lovforslaget (krav til opbevaring af registreringer og bilag i 5 år) er problematiske, fordi hverken lovforslaget eller bemærkningerne tager dybdegående stilling til dataansvarsfordelingen i de situationer, hvor en kunde

opsiger eller på anden måde frafalder sin aftale med en udbyder. Desuden vil udbydere som udgangspunkt ikke kunne tilgå de personoplysninger, der ligger gemt i ERP-systemet, fordi oplysningerne er krypteret og kunden har krypteringsnøglen.

Den foreslåede opbevaringspligt vil efter DI's opfattelse som udgangspunkt medføre, at udbyderen af ERP-systemet bliver *selvstændig dataansvarlig*. Det samme finder DI må antages at være tilfældet i de situationer, hvor udbyderen af ERP-systemet bliver forpligtet til at videregive oplysninger til myndighederne. DI finder, at lovforslaget bør tage stilling til, om det er tilfældet, og hvad virksomheden i øvrigt skal gøre for at opfylde sine forpligtelser herefter. Eksempelvis bør forslaget tage stilling til, om udbyderen af ERP-systemet skal overholde sin oplysningspligt over for de personer, de behandler oplysninger om.

Kommentar

Som anført af DI foreslås det, at udbydere af digitale bogføringssystemer vil have pligt til at sikre, at det digitale bogføringssystem understøtter en betryggende opbevaring af registreringer og bilag i 5 år, således at myndigheder kan få adgang til opbevarede registreringer og bilag uanset om virksomheden ophører med at være kunde, går konkurs el.lign

Som også anført i afsnit 4 i de almindelige bemærkninger vedrørende forholdet til databeskyttelsesretten, vil udbyderen som følge af den foreslåede lov være forpligtet til – på vegne af den dataansvarlige bogføringspligtige virksomhed – at opbevare det pågældende regnskabsmateriale i den krævede periode på 5 år fra udgangen af det regnskabsår, som materialet vedrører.

Da udbyderen alene behandler regnskabsmateriale indeholdende personoplysninger til den dataansvarlige virksomheds formål og efter dennes instruks, vil udbyderen være databehandler i forhold til den virksomhed, som anvender systemet, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 8.

Så længe virksomheden eksisterer, vil virksomheden være at anse som dataansvarlig for udbyderens opbevaring. Dette forhold vil skulle reguleres mellem partnerne i et aftalegrundlag herunder i en databehandleraftale, hvoraf det – som også anført af DI – ved anvendelse af datatilsynets standardkabelon vil skulle fremgå under punkt 11 sletning og returnering af oplysninger, hvilke regler der foreskriver, at databehandleren fortsat opbevarer personoplysningerne efter ophør af tjenesterne vedrørende behandling af personoplysninger.

Efter den foreslåede bestemmelse om krav til digitale bogføringssystemer skal Erhvervsstyrelsen fastsætte nærmere regler herom, herunder om de

konkrete krav til opbevaring af registreringer og bilag i det digitale bogføringssystem, og om myndighedernes adgang til disse oplysninger. Ved udformningen af disse krav vil Erhvervsstyrelsen være opmærksom på at sikre, at reglerne om databeskyttelse overholdes, og at de pågældende krav udformes på en sådan måde, at det er muligt for både virksomheder og udbydere at overholde de databeskyttelsesretlige regler.

3.5. Øvrige bemærkninger

3.5.1 Frivillig anvendelse af dele af krav om CSR-rapportering

DI foreslår, at der indføres en mulighed for virksomheder, der ikke er omfattet af årsregnskabslovens krav om CSR-rapportering i årsrapporten, til frivilligt at rapportere efter dele af kravene, uden at det betragtes som tilvalg af rapportering fra en højere regnskabsklasse og dermed medfører fuld CSR-rapportering.

Kommentar

En virksomhed skal følge de regler om redegørelse for samfundsansvar i lovens § 99 a, som hænger naturligt sammen med det specifikke forhold virksomheden ønsker at oplyse om. En virksomhed i regnskabsklasse B kan f.eks. ønske at beskrive miljø- og klimaforhold. Dette medfører ikke automatisk, at alle krav i § 99 a skal opfyldes, men virksomheden skal give fyldestgørende oplysninger, som er naturligt relateret til miljø- og klimaforhold, herunder beskrivelse af politikker, hvordan de gennemføres og resultatet heraf, samt væsentlige risici og nøgleresultatindikatorer på disse områder. De nuværende regler svarer til, at hvis virksomheden ønsker at udarbejde en frivillig redegørelse for samfundsansvar, vil der være tale om tilvalg af regler for en højere regnskabsklasse. Dette er for at sikre, at regnskabsbrugeren får et retvisende billede af det forhold om bæredygtig en virksomhed frivilligt vælger at rapportere om.

3.5.2 Renteswaps

DE foreslår, at der i forslaget medtages en ændring af årsregnskabsloven, der tillader virksomheder i regnskabsklasse B at opgøre værdien af renteswaps baseret på de værdier, der modtages fra virksomhedens pengeinstitut.

Kommentar

En afvigelse fra den gældende metode til at opgøre dagsværdien af renteswaps vil indebære en lovændring og hvor der vil være behov for en omfattende generel og principiel stillingtagen til årsregnskabslovens metoder for at opgøre dagsværdi på tværs af relevante regnskabsposter.

4. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v.

92-gruppen, Aarhus BSS, Advokatrådet, Advokatsamfundet, AirBOSS (Circuit Data), Amnesty, Akademikernes Centralorganisation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsmarkedets Tillægs Pension (ATP), Billy, Bogføring.dk, Bryggeriforeningen, Centralorganisationens Fællesudvalg, CEPOS, Cereda, Concord Danmark, Copenhagen Business School, CSR Forum, Danish Venture Capital and Private Equity Association, Danmarks Nationalbank, Danmarks Restauranter og Cafeer, Danmarks Skibskredit A/S, Danmarks Statistik, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Aktionærforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Initiativ for Etisk Handel, Dansk Investor Relations Forening – DIRF, Dansk Standard, Dansk Iværksætterforening, Dansk Mode & Textil, Danske Advokater, Danske Forsikringsfunktionærers Landsforening, Danske Maritime, Danske Rederier, Danske Regioner, Datatilsynet, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Aktuarforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Finansanalytikerforening, Den Danske Fondsmæglerforening, Det Kooperative Fællesforbund, Det Nationale Netværk af Virksomhedsledere, Det Økonomiske Råds Sekretariat, Dinero, Domstolsstyrelsen, Dynaccount, e-economics, E-Komplet, EG, Eksportkreditfonden, Finans Danmark, Finansforbundet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, First North, Folkekirkens Nødhjælp, Forbrugerrådet, Foreningen af J.A.K., Pengeinstitutter, Foreningen af Interne revisorer, FSR – Danske Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Forsikring & Pension, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Garantifonden for indskydere og investorer, Grønlands Selvstyre, HK, Ingeniørforeningen i Danmark, Institut for Menneskerettigheder, IT-branchen, IT-Universitetet, Kaunt, KMD, Komiteen for god Selskabsledelse, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kommunekredit, Kommunernes Landsforening (KL), Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kuratorforeningen, Københavns Universitet, Landbrug og Fødevarer, Landbrugets Rådgivningscenter, Landscentret, Landsdækkende Banker, Landsorganisationen i Danmark, Ledernes Hovedorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Lokale Pengeinstitutter, Lønmodtagernes Dyrtidsfond, Mellemløst Samvirke, Meneto, Microsoft Dynamics

365, Microsoft Navision, Odoo, Oracle Finans, OXFAM IBIS, Red Barnet, Rigsadvokaten, økonomi og ledelse, Rigsombuddet på Færøerne, Rigsrevisionen, Roskilde Universitetscenter, Saldi, SAP, SEGES, SIMTEQ, Statsadvokaturen for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, SMV Danmark, Sproom, Syddansk Universitet, Telekommunikationsindustrien i Danmark, UN Global Compact, Uniconta, Verdens Skove, Virksomhedsforum for Socialt Ansvar, VK Data, Værdipapircentralen, Web Regnskab, WWF, XBRL Danmark, Aalborg Universitet og Aarhus Universitet.